

MESTSKÁ ČASŤ BRATISLAVA - RAČA

Materiál na rokovanie Miestneho zastupiteľstva MČ Bratislava-Rača
dňa 06.02.2023

**Správa o výsledku Kontroly činnosti a hospodárenie Dobrovoľného hasičského zboru / DHZO/ mestskej
časti Bratislava-Rača**

Predkladateľ :

Ing. Ingrid Vanerková, v. r.
miestna kontrolórka

Materiál obsahuje :

1. Návrh uznesenia MZ MČ Bratislava-Rača
2. Dôvodová správa
3. Materiál

Zodpovedný :

Ing. Ingrid Vanerková, v. r.
miestna kontrolórka

Spracovateľ :

Ing. Ingrid Vanerková, v. r.

1.

Návrh uznesenia

Miestne zastupiteľstvo MČ Bratislava-Rača

berie na vedomie

Správu o výsledku Kontroly činnosti a hospodárenie Dobrovoľného hasičského zboru / DHZO/ mestskej časti Bratislava-Rača

2. Dôvodová správa

Podľa Plánu kontrolnej činnosti miestnej kontrolórky na II. polrok 2023, schválený Uznesením Miestneho zastupiteľstva mestskej časti Bratislava-Rača zo dňa 27.06.2023 - UZN č. 147/27/06/23P, v zmysle §18d zákona SNR č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov, miestna kontrolórka podľa § 20 ods. 2 písm. a) zákona č. 357/2015 Z. z. o finančnej kontrole a vnútornom audite a o zmene a doplnení niektorých zákonov Oznámením o začatí výkonu kontroly zo dňa 04.09.2023 zahájila plánovanú kontrolu činnosti a hospodárenie Dobrovoľného hasičského zboru / DHZO/ mestskej časti Bratislava-Rača.

Miestnemu zastupiteľstvu mestskej časti Bratislava-Rača predkladám Správu o výsledku kontroly.

3. Materiál

SPRÁVA O VÝSLEDKU KONTROLY

- Oprávnená osoba:** Miestna kontrolórka mestskej časti Bratislava – Rača (ďalej ako „MK“) v súlade s Plánom kontrolnej činnosti miestnej kontrolórky na II. polrok 2023, schváleným Uznesením UZN č. 147/27/06/23/P Miestneho zastupiteľstva mestskej časti Bratislava-Rača zo dňa 27.06.2023 vykonala u nižšie uvedenej povinnej osoby nasledovnú kontrolu:
- Povinná osoba:** Mestská časť Bratislava-Rača, Miestny úrad Kubačova 21, 831 06 Bratislava IČO: 00304557 (ďalej v texte ako „MÚ“ alebo „kontrolovaná osoba“)
- Predmet kontroly:** Kontrola činnosti a hospodárenie Dobrovoľného hasičského zboru / DHZO/ mestskej časti Bratislava-Rača
- Cieľ kontroly:** kontrola činnosti a hospodárenie Dobrovoľného hasičského zboru / DHZO/ mestskej časti Bratislava-Rača – UZN 77/28/03/23/P, dôvody odvolania veliteľky Dobrovoľného hasičského zboru Mestskej časti Bratislava-Rača
- Miesto a čas vykonanie kontroly:**
MÚ MČ Bratislava – Rača, Kubačova 21, 831 06 Bratislava;
▪ v dňoch 4. september 2023 – 22. január 2024

Použitá legislatíva ku kontrole:

- ❖ zákon č. 357/2015 Z. z. o finančnej kontrole a audite a o zmene a doplnení niektorých zákonov v z. n. p. (ďalej len „zákon o finančnej kontrole“);
- ❖ zákon č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v z. n. p (ďalej len „zákon o obecnom zriadení“);
- ❖ Vyhláška č. 611/2006 Z. z. o hasičských jednotkách
- ❖ Vyhláška č. 121/2002 Z. z. o požiarnej prevencii v znení neskorších predpisov
- ❖ Zákon č. 314/2001 Z. z. o ochrane pred požiarmi v znení neskorších predpisov
- ❖ Zákon č. 315/2001 Z. z. o HaZZ

Priebeh kontroly:

V zmysle §18d zákona SNR č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov a schváleným Plánom kontrolnej činnosti miestnej kontrolórky na II. polrok 2023, miestna kontrolórka podľa § 20 ods. 2 písm. a) zákona č. 357/2015 Z. z. o finančnej kontrole a vnútornom audite a o zmene a doplnení niektorých zákonov požiadala dňa 4. septembra 2023 kontrolovanú osobu - oddelenie hospodárskej správy o predloženie dokladov v rozsahu:

- Zmluvy o oprávnení užívania hasičskej techniky,
- inventarizačný zápis majetku
- informácie o počte/stave hasičskej jednotky

Materiál ku kontrole predložený v mesiaci november 2024:

- Protokol o zverení služobného motorového vozidla do užívania DHZO
- Inventúrny súpis majetku umiestený v Požiarnej zbrojnici
- Kniha jász
- Evidencia členov DHZO
- Správy o činnosti za rok 2019, 2020 a 2023

V Zmysle §15 ods. 1 písm. b) zákona č. 314/2001 Z.z. „je obec povinná zriadiť dobrovoľný hasičský zbor obce na zdoľávanie požiarov a vykonávanie záchranných prác, ak ďalej nie je ustanovené inak; udržiavať jeho akcieschopnosť a zabezpečovať jeho materiálno-technické vybavenie“. Obec zriadi dobrovoľný hasičský zbor, ak počet obyvateľov je vyšší ako 500. V zmysle §33 ods. 3 „môžu obce zriadiť na základe písomnej dohody spoločný dobrovoľný hasičský zbor obce po prerokovaní s územne príslušným krajským riaditeľstvom. Ak obec nezriadi dobrovoľný hasičský zbor obce alebo nemá spoločne zriadený dobrovoľný hasičský zbor obce, zriaďuje protipožiarnu hliadku obce“.

Kontrolné zistenia:

Miestne zastupiteľstvo mestskej časti Bratislava-Rača dňa 18.06.2019 UZN č. 69/18/06/19/P zriadilo podľa §7 ods. 3 zákona č. 377/1990 Zb. o hl. meste Slovenskej republiky Bratislave a §15 ods. 1 písm. b) zákona č. 314/2001 Z.z. o ochrane pred požiarom v spojení s čl. 40 písm. d) a písm. q) Štatútu hl. mesta Slovenskej republiky Bratislavy Dobrovoľný hasičský zbor mestskej časti Bratislava-Rača, Zriaďovaciu listinu a Štatút DHZO a vymenovalo veliteľa DHZO s účinnosťou od 01.07.2019.b

Dobrovoľný hasičský zbor obce sídli v budove bývalej požiarnej zbrojnice na Detsianskej ulici č. 12 v Bratislave kde v zmysle čl. 2 Zmluvy o nájme nebytových priestorov zo dňa 24.10.2019 v objekte bývalej Hasičskej zbrojnice medzi mestskou časťou Bratislava-Rača ako prenajímateľom a Zväzom vyslúžilých vojakov generála Milana Rastislava Štefánika ako nájomcom, je tento povinný sprístupniť v zmluve uvedené priestory na využitie pre činnosť DHZO v termínoch podľa vzájomnej dohody.

V zmysle §4 ods. 1 vyhlášky Ministerstva vnútra slovenskej republiky č. 611/2006 Z.z. o hasičských jednotkách v znení neskorších predpisov sa dobrovoľný hasičský zbor obce môže zaradiť podľa stupňa nebezpečenstva katastrálneho územia obce do tam určených kategórií. Dobrovoľný hasičský zbor mestskej časti Bratislava-Rača je zaradený v zmysle vyššie uvedeného do kategórie „C“. S účinnosťou od 01.01.2021 je Dobrovoľný hasičský zbor mestskej časti Bratislava-Rača zaradený do kategórie „B“. Od zaradenia do predmetných kategórií sa odvíjajú ďalšie skutočnosti ako úlohy, podmienky nasadenia a požiadavky na akcieschopnosť, minimálne početné stavy, funkčné obsadenie a minimálne materiálno-technické vybavenie

V roku 2019 boli s využívaním priestorov nedorozumenia prejavujúce sa vo vykonávaní stavebných úprav DHZO bez ohlásenia a informovania prenajímateľa ako aj nájomcu. Správa o prvej kontrole hospodárenia DHZO zriadeného mestskou časťou Bratislava-Rača bola predložená na rokovanie MZ MČ Rača dňa 15.12.2020.

Na rokovaní Miestneho zastupiteľstva mestskej časti Bratislava-Rača dňa 28.03.2023 UZN 76/28/03/23/P bola odvolaná veliteľka DHZO a UZN 77/28/03/23/P bol schválený nový štatút Dobrovoľného hasičského zboru mestskej časti Bratislava-Rača, ktorý nadobudol účinnosť dňom schválenia.

Zistené porušenia – kontrované obdobie rok 2021 a 2022 (UZN 76/28/03/23/P)

1. v dňoch 12.,13.,18.,19. augusta 2021 bola Hasičským a záchranným útvarom hlavného mesta Slovenskej republiky Bratislava vykonaná tematická protipožiarna kontrola, ktorá zistila v kontrolovanom subjekte nedostatok v preverovanej oblasti – rozpor s §15 ods. 1 písm.c) zákona č. 314/2001 Z.z. o ochrane pred požiarom v znení neskorších predpisov a § 30 ods. 2 písm. c) vyhl. MV SR č. 611/2006 Z.z. o hasičských jednotkách v znení neskorších predpisov - nepredloženie mesačných plánov zdokonaľovania prípravy. Následnou protipožiarnou ochranou zo dňa 15.11.2021 bolo zistené, že uložené opatrenia boli splnené v celom rozsahu;
2. Služobné motorové vozidlá boli protokolárne zverené do užívania na základe Smernice č. 7/2021 o používaní služobných motorových vozidiel – čl. I ods. 2 písm. i), čl. IX ods. 2 a 3 platnej od septembra 2021, súčasne došlo k podpísaniu Protokolov o zverení služobného motorového vozidla;
3. Preventívne požiarne kontroly – úlohy v zmysle Štatútu čl. 3 ods. 2 písm.f).podieľanie sa na organizovaní a vykonávaní preventívnych protipožiarnych kontrol neboli vykonané napriek doručeniu Poverenia a zoznamu objektov – august 2021;
4. V kontrolovanom období neboli starostovi mestskej časti Bratislava-Rača predkladané na kontrolu Správy o zásahoch – porušenie čl. 6 ods. 5 Štatútu;

5. Z predložených kníh jász vyplýnulo porušenie čl. 11 ods.4 Štatútu – povinnosť informovať starostu mestskej časti Bratislava-Rača o výjazdoch mimo kat. úz. mestskej časti Bratislava-Rača. Ako príklad uvádzam výjazdy vozidlom IVECO BL 483 VF zo dňa: 19.08.2021 – Rakúsko, výjazdy v rámci BSK - 26.11.2021; 07.01.2022, 22.01.2022, 28.05.2022, 23. a 24.07.2022, 19.8.2022, 24.09.2022, 25.09.2022.
6. Preukázanie nedôslednej evidencie členov DHZO mestskej časti Bratislava-Rača. Po komunikácii s jednotlivými evidovanými osobami, ktoré boli vedené ako členovia DHZO mestskej časti Bratislava-Rača bolo zistené, že počet aktívnych riadne evidovaných členov, ktorí majú podpísanú i zmluvu o dobrovoľníckej činnosti, je 10 členov.

Odporúčania pre riadne fungovanie a zamedzenie vzniku možných konfliktných situácií pri plnení povinností pri prenesenom výkone štátnej správy - vymedzujúce povinnosti obce v súvislosti so zvereným výkonom štátnej správy na úseku OPP vyplývajúce zo zákona č. 314/2001 Z. z. o ochrane pred požiarmi, § 15:

- obec je povinná podieľať sa v rozsahu svojej pôsobnosti na vytváraní podmienok na plnenie úloh ochrany pred požiarmi u právnických osôb, ktoré zriadila,
- obec je povinná zriadiť **dobrovoľný hasičský zbor obce** na zdoľávanie požiarov a vykonávanie záchranných prác pri živelných pohromách a iných mimoriadnych udalostiach, ak ďalej nie je ustanovené inak; udržiavať jeho akcieschopnosť a zabezpečovať jeho materiálno-technické vybavenie a zabezpečovať odbornú prípravu dobrovoľného hasičského zboru obce,
- obec je povinná **zabezpečiť výstavbu a údržbu hasičskej stanice** alebo hasičskej zbrojnice, zabezpečiť zdroje vody na hasenie požiarov a udržiavať ich v použiteľnom stave, zriadiť ohlasovňu požiarov a ďalšie miesta, odkiaľ možno ohlásiť požiar a určuje veliteľa zásahu,
- obec je povinná **vypracovať a viesť dokumentáciu ochrany pred požiarmi obce:**
 1. požiarny poriadok obce,
 2. dokumentácia o obecnom hasičskom zbore,
 3. zoznam objektov a priestorov, v ktorých sa vykonávajú preventívne protipožiarne kontroly,
 4. oznámenia o nedostatkoch zistených pri vykonávaní preventívnych protipožiarnych kontrol a rozhodnutia obce s uložením lehoty na odstránenie nedostatkov vrátane rozhodnutí obce o vylúčení vecí z používania,
 5. plány preventívnych protipožiarnych kontrol,
 6. zoznamy členov kontrolných skupín),
- obec je povinná **označovať a trvalo udržiavať voľné nástupné plochy a prístupové komunikácie**, ktoré sú súčasťou zásahových ciest, na vykonanie hasiaceho zásahu hasičských jednotiek,
- obec je povinná plniť úlohy právnickej osoby a fyzickej osoby – podnikateľa ustanovené týmto zákonom vo vzťahu k vlastnému majetku (ako sú škola, ihrisko, obecný úrad alebo ďalšie objekty pre podnikateľskú činnosť),
- obec je povinná **vykonávať preventívno-výchovnú činnosť** (prostredníctvom preventívára požiarnej ochrany),
- na základe rozhodnutia kontrolnej skupiny z vykonanej preventívnej protipožiarnej kontroly rozhodnutím **ukladá opatrenia na odstránenie nedostatkov**, ktoré môžu viesť k vzniku požiaru alebo k sťaženiu záchrany osôb a majetku a kontroluje plnenie týchto opatrení a rozhoduje o vylúčení vecí z používania,
- obec môže ustanoviť **preventívára požiarnej ochrany obce** s odbornou spôsobilosťou na plnenie úloh na úseku OPP. Účasť preventívára požiarnej ochrany obce na odbornej príprave v jeho pracovnom čase sa považuje za prekážku v práci na strane zamestnanca z dôvodu všeobecného záujmu (§ 15 ods. 2 zákona č. 314/2001 Z. z. o OPP).

Obec zabezpečuje prostredníctvom preventívára požiarnej ochrany obce (podľa § 15 ods. 2 zákona č. 314/2001 Z. z.) plnenie týchto povinností (§ 9 ods. 6 zákona č. 314/2001 Z. z.):

- a. organizovanie, vykonávanie a vyhodnocovanie preventívnych protipožiarnych kontrol v obci,
- b. školenie kontrolných skupín obce,
- c. vypracovanie dokumentácie ochrany pred požiarmi obce okrem dokumentácie hasičskej jednotky,
- d. vykonávanie preventívno-výchovnej činnosti v obci.

Pre účely ochrany obce pred požiarom je dôležitý **system preventívnych opatrení**, ktoré sú sledované prostredníctvom kontrolnej činnosti. Obsah preventívnej protipožiarnej kontroly obsahuje všetky náležitosti uvedené vo vyhláske č. 121/2002 Z. z. v znení neskorších predpisov, zohľadňuje sa skutkový stav s vypracovanou

dokumentáciou a zvýšená pozornosť sa venuje stavu komínov, rozvodov elektrickej energie a plynu z hľadiska protipožiarnej bezpečnosti. Obec vytvára na vykonávanie preventívnych protipožiarnych kontrol kontrolné skupiny obce, do ktorých zaraďuje fyzické osoby s ich súhlasom, pričom prihliada najmä na ich odborné predpoklady. Obec ustanovuje vedúceho kontrolnej skupiny obce po prerokovaní s Dobrovoľnou požiarnou ochranou (DPO) a s inými občianskymi združeniami na úseku OPP. Za vedúceho kontrolnej skupiny je vhodné určiť preventívára požiarnej ochrany obce (ak ho obec ustanovila podľa § 15 ods. 2 zákona o OPP), resp. technika PO alebo špecialistu PO s odbornou spôsobilosťou na plnenie úloh na úseku OPP, príp. člena DPO SR.

Preventívne protipožiarne kontroly sa uskutočňujú na základe vopred stanoveného plánu na obdobie kalendárneho roka, ktorý je v odôvodnených prípadoch možné doplniť. Členovia kontrolných skupín obce sú pri vykonávaní preventívnych protipožiarnych kontrol oprávnení vstupovať do objektov, zariadení, vykonávať potrebné zisťovania a úkony, nazeráť do príslušnej dokumentácie, požadovať potrebné údaje, vysvetlenia a potrebnú súčinnosť od vedúcich a ostatných zamestnancov právnickej osoby, podnikajúcej fyzickej osoby a fyzických osôb. Kontrolné skupiny sa preukazujú na začiatku kontroly písomným poverením, ktoré vydá obec a platí len spolu s občianskymi preukazmi členov skupiny (§ 69 zákona č. 314/2001 Z. z.). Členovia kontrolnej skupiny sú povinní zachovávať mlčanlivosť o skutočnostiach, ktoré vo všeobecnom záujme alebo v záujme zúčastnených osôb majú zostať utajené. Povinnosť mlčanlivosti trvá aj po splnení úlohy tri roky. O oslobodení od mlčanlivosti a jeho rozsahu rozhoduje starosta obce (§ 70 zákona č. 314/2001 Z. z.). Nedostatky, ktoré môžu viesť k vzniku požiaru alebo k sťaženiu záchrany osôb a majetku a tieto nemožno odstrániť bez zbytočného odkladu, kontrolná skupina obce oznamuje obci. Obec na základe uvedeného oznámenia (záznamu z preventívnej protipožiarnej kontroly) vystaví rozhodnutie a uloží lehoty na odstránenie týchto nedostatkov. Uvedený postup sa uplatňuje aj v prípade, ak vec vyvoláva bezprostredné nebezpečenstvo vzniku požiaru a je potrebné vylúčiť ju z používania. Kontrola splnenia uložených opatrení sa spravidla vykonáva najneskôr do 12 mesiacov od dátumu vykonania kontroly. V prípade, ak sa pri kontrole zistí, že kontrolovaný subjekt nespĺnil opatrenia uložené obcou v rozhodnutí, oznámi to kontrolná skupina obci, ktorá o tom upovedomí príslušné okresné riaditeľstvo HaZZ.

Subjekty, v ktorých obec vykonáva preventívne protipožiarne kontroly, sú (§ 24 ods. 1 zákona č. 314/2001 Z. z.) objekty právnickej osoby a podnikajúcej fyzickej osoby, v ktorých nevykonáva štátny požiarny dozor OR HaZZ a rodinné domy okrem bytov, obytné domy okrem bytov a iné stavby vo vlastníctve alebo v užívaní fyzických osôb; napr. na povalách, v pivničných priestoroch rodinných domov a obytných domov, v spoločných priestoroch obytných domov, v hospodárskych budovách, garážach, dielňach, technologických zariadeniach a pod.

Lehoty vykonávania preventívnych protipožiarnych kontrol (§ 43 vyhlášky č. 121/2002 Z. z.) v právnických osobách a podnikajúcich fyzických osobách alebo občanov stanovuje obec v závislosti od charakteru a miery nebezpečenstva vzniku požiaru. Lehota nesmie byť dlhšia ako 5 rokov od predchádzajúcej kontroly v konkrétnom subjekte a u občana. U občanov je ich postačujúce vykonávať v lehotách blížiacich sa päťročnému intervalu.

Záver – odporúčanie:

Na základe riešenia situácie pri odvolávaní veliteľky a otázky fungovania DHZO mestskej časti Bratislava-Rača do doby stabilizácie jednotky DHZO mestskej časti Bratislava-Rača, dbať na skutočnosť, že ak obec dlhodobo, najmenej šesť mesiacov, nevykonáva svoju pôsobnosť pri prenesenom výkone štátnej správy a neurobila v tomto čase žiadne opatrenie na zabezpečenie jej výkonu, najbližší orgán štátnej správy, ktorý vykonáva štátnu správu na príslušnom úseku podľa osobitného zákona, písomne vyzve obec na nápravu a určí jej na to lehotu. Zároveň je obec povinná uhradiť orgánu štátnej správy finančné prostriedky za prenesený výkon štátnej správy, ktorý sa uskutočnil z dôvodu jej nečinnosti (§ 5 ods. 4 zákona č. 369/1990 Zb.). Obce podliehajú dozoru štátu v rozsahu vymedzenom osobitnými zákonmi (Článok 71 ods. 2 Ústavy SR). V záujme plnenia úloh obec spolupracuje s orgánmi štátu, konkrétne s príslušníkmi OR HaZZ.

Bratislava, 22. januára 2024

Ing. Ingrid Vanerková
miestna kontrolórka mestskej časti Bratislava – Rača